

Industriklivet - uppskalning och kommersialisering (augusti)

Energimyndigheten välkomnar ansökningar till Industriklivet. Stöd kan sökas för förstudier, pilot- och demonstrationsprojekt samt investeringar som bidrar till att uppnå Industriklivets syfte.*

* Utlysningstexten kan komma att uppdateras, t.ex. i samband med ev. ändringar i Energimyndighetens uppdrag

Innehåll

Innehåll	2
1 Om utlysningen	3
2 Viktiga datum	4
3 Vem kan söka?	5
4 Hur bedömer vi din ansökan?	6
5 Detta ska finnas med i ansökan	6
6 Så här ansöker du	7
7 Så mycket stöd kan en projektpart få	7
8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	8
9 Utlysningen är en del av Industriklivet	9
10 Om du har frågor	9
Bilaga 1 Regler för olika typer av stöd	11
Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd	23

1 Om utlysningen

Utllysningen riktar sig till innovativa projekt med en tydlig koppling till implementering av ny teknik eller nya lösningar i kommersiell miljö. Projekten ska bidra till ett eller flera av Industriklivets områden:

1. minska **processindustrins utsläpp av växthusgaser** som har ett direkt eller indirekt samband med processutsläppen
2. **negativa utsläpp** genom geologisk lagring av växthusgaser av biogent ursprung
3. klimatomställningen i samhället genom tillämpning av ny teknik eller andra innovativa lösningar inom industrin, så kallade **strategiskt viktiga insatser inom industrin**

Stöd till ny teknik eller nya lösningar inom utlysningen kan ges till projekt som avser förstudier, pilot- och demonstrationsprojekt samt investering i kommersiella anläggningar. Stöd kan ges till projekt enligt bland annat nedanstående artiklar i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER):

- pilot- och demonstrationsprojekt, motsvarande experimentell utveckling, samt genomförbarhetsstudier inför pilot- och demonstrationsprojekt (enligt artikel 25)
- investeringsstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen och investeringar i avskiljning och transport av koldioxid (enligt artikel 36)
- investeringsstöd till resurseffektivitet och till att stödja övergången till en cirkulär ekonomi (enligt artikel 47)
- studier och konsulttjänster som har ett direkt samband med en eventuell framtida investering, exempelvis förprojekteringsstudier (FEED) (enligt artikel 49)

Område 1 – processindustrins utsläpp av växthusgaser

Stöd inom detta område ges till projekt som bidrar till att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser samt andra växthusgasutsläpp såsom vissa förbränningsutsläpp och diffusa utsläpp kopplade till processrelaterade utsläpp, i syfte att finansiera tekniksprång och understödja industrins ambitioner att ställa om.

Med processrelaterade utsläpp avses utsläpp direkt från industrins processer enligt klimatrappporteringen samt utsläpp som uppstår vid förbränning av restprodukter från fossila råvaror i tillverkningsprocesser, till exempel fackling

av industriella restgaser. Konventionella bränslebyten utan innovationshöjd ingår inte.

Projekt som syftar till utveckling av tekniker och system för koldioxidinfångning, transport och lagring (CCS) av koldioxid med fossilt ursprung kan endast få stöd i de fall andra rimliga alternativ saknas.

Område 2 – negativa utsläpp

Stöd inom detta område ges till projekt som kan bidra till permanenta negativa utsläpp av växthusgaser genom avskiljning, transport och geologisk lagring eller motsvarande permanent lagring av växthusgaser av biogent ursprung.

Permanent negativa utsläpp uppnås exempelvis vid infångning och permanent lagring av koldioxid från förbränning av biobränslen, så kallad bio-CCS. I område 2 – negativa utsläpp ingår inte användning av biogen koldioxid (bio-CCU).

Område 3 – strategiskt viktiga insatser inom industrin

Med strategiskt viktiga insatser menas tillämpning av ny teknik eller andra innovativa lösningar inom industrin som på ett väsentligt sätt bidrar till att minska växthusgasutsläppen i övriga samhället. Dessa insatser inom industrin kan vara ny teknik och innovativa lösningar eller nya system och värdekedjor.

2 Viktiga datum

Projektet kan starta, och därmed ha stödberättigande kostnader, tidigast från datumet då ansökan lämnas in. Observera att upparbetade kostnader innan beslut tas på egen risk. I händelse av ej beviljat stöd kommer kostnader som är upparbetade inte att ersättas.

Observera att det inte är en fördel att skicka in en ansökan som inte är genomarbetad tidigt under ansökningsperioden då eventuell kompletterande information endast tas in i undantagsfall. Ansökningar bedöms efter att ansökningsperioden har stängt och ingen prioritering görs avseende när under ansökningsperioden som ansökan har inkommit.

Tidplan för inlämning av ansökan, beslut och projektperiod finns i tabellen nedan.

Ansökningsperiod	Tidigaste projektstart	Projekt avslutas senast	Beslut planeras tidigast ¹
3 juni – 26 augusti 2025	Datumet då ansökan har inkommit till Energimyndigheten	31 december 2032	Oktober 2025

¹ Om det sökta stödet är i den omfattning att det krävs ett godkännande av EU-kommissionen är tiden från ansökan till beslut längre.

På Mina sidor heter utlysningen ”Industriklivet – ”uppskalning och kommersialisering (augusti)”.

3 Vem kan söka?

Energimyndigheten vänder sig i denna utlysning till alla aktörer som kan bidra till Industriklivets syfte. Det kan till exempel vara:

- företag (juridiska personer)
- offentlig sektor
- universitet och högskolor
- forskningsinstitut

Målgrupper för de olika områdena:

- Område 1 – processindustrins utsläpp av växthusgaser riktar sig mot industrier med processutsläpp av växthusgaser, främst inom järn- och stål, kemi- samt mineral- och cementindustrin.
- Område 2 – negativa utsläpp är främst riktat mot företag med biogena utsläpp av växthusgaser inom exempelvis massa- och pappersindustrin samt kraft-/värmeverk.
- Område 3 – strategiskt viktiga insatser riktar sig mot industrier som på ett väsentligt sätt kan bidra till samhällets klimatomställning genom att tillämpa ny teknik eller andra innovativa lösningar.

För projekt inom denna utlysning krävs att relevanta användare av resultaten inom industrin deltar aktivt. Projekt där olika typer av aktörer, branscher och värdekedjor samverkar, där det är relevant för projektets genomförande, ses som positivt men är inte ett krav. Eftersom syftet med utlysningen är att driva projekt mot kommersialisering av nya tekniker och lösningar är det också viktigt att dessa parter har huvuddelen av projektets stödberättigande kostnader. I de fall där det anses motiverat att ha med organisationer med icke-ekonomisk verksamhet (så som universitet och högskolor eller forskningsinstitut) i projektet gäller att:

- Deltagande företag ska ha minst 85 % av projektets totala stödberättigande kostnader och icke-ekonomiska verksamheter kan därmed ha maximalt 15 % av stödberättigande kostnader.

Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

4 Hur bedöms din ansökan?

För att få möjlighet till stöd enligt Industrikivet måste du uppfylla följande krav:

- Projektet ska omfattas av ett eller flera av Industrikivets tre områden
- Projektets resultat ska bidra till att minska utsläppen av växthusgaser och/eller till negativa utsläpp

Projektet bedöms utifrån den information som finns i ansökan i relation till syftet med Industrikivet och nedanstående bedömningskriterier:

- Potential till minskade eller negativa växthusgasutsläpp som ett direkt resultat av projektet, vid implementering eller vid kommersiell spridning. För stöd inom område 3 (strategiskt viktiga insatser) – motivera på vilket sätt projektet avser en strategiskt viktig insats som är väsentlig för klimatomställningen.
- Nyhetsvärde och innovationshöjd. Värdet av projektets resultat i förhållande till befintlig kunskap och lösningar. I vilken grad lösningen omfattar en ny innovation.
- Näringslivs- och/eller samhällsnytta. Hur projektet kan komma till nytta eller skapa värde.
- Aktörskonstellation. Projektgruppens sammansättning inklusive relevanta deltagare från värdekedjan och kompetens att genomföra projektet.
- Genomförbarhet, med tyngdpunkt på möjligheten att nå projektets mål sett till genomförande, inklusive budget och tidplan.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i [Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor](#)

- Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV på max en A4-sida vardera.
- Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.
- Bifoga bilagan "*Obligatorisk bilaga till ansökan*" till din ansökan. Mallen till bilagan finns att ladda ner på utlysningssidan.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter.](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg för att underlätta handläggningen av din ansökan:

- Använd e-tjänsten "Finansiering av forskning och innovation" på Mina sidor för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om behörighet att få företräda koordinatören, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret "Ansökan om finansiering av forskning och innovation", som du ska fylla i och skicka in.
- Ansökan ska i första hand skrivas på svenska och vara komplett när den lämnas in. Till ansökan ska en obligatorisk bilaga bifogas.

Lämna in ansökan senast den 26 augusti 2025 kl. 23.59. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag.

7 Så mycket stöd kan en projektpart få

Projektets omfattning och högsta tillåtna stöd per projekt är beroende av projektets karaktär och vilka aktörer som söker stöd. Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har

- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken typ av aktiviteter som ingår i projektet

I den här utlysningen kan följande typer av stöd ges:

- Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt inom kategorierna experimentell utveckling och genomförbarhetsstudie samt till förstudier och investeringar.
- Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet, såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut.
- Stöd av mindre betydelse (de minimis).

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader, typ av verksamhet och villkor se [Bilaga 1](#) och [Bilaga 2](#).

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning. Ansökan bedöms av Energimyndigheten som även kan komma att ta rekommendationer från externa experter i beaktande.

Observera att det inte är en fördel att skicka in en icke genomarbetad ansökan tidigt under ansökningsperioden då eventuell kompletterande information endast tas in i undantagsfall. Ansökningar bedöms efter att ansökningsperioden har stängts och ingen prioritering görs avseende när under ansökningsperioden som ansökan har inkommit.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan till exempel gälla ökat krav på samfinansiering, förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projekttiden.

Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då bedömningar enligt kriterierna listade under avsnitt 4 ”Hur bedömer vi din ansökan?”. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och skäl till beslutet.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av Industriklivet

Sveriges riksdag har antagit klimatmålet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären 2045, och därefter uppnå negativa utsläpp. Stora och komplexa tekniksprång krävs inom flera industrier för att nå klimatmålet. För att stödja omställningen har regeringen beslutat om den långsiktiga satsningen Industriklivet.

Energimyndigheten fick genom Regleringsbrev för 2018 i uppdrag att ansvara för Industriklivet. Industriklivet omfattar åtgärder som bidrar till att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser samt andra växthusgasutsläpp såsom vissa förbränningsutsläpp och diffusa utsläpp kopplade till processrelaterade utsläpp, strategiskt viktiga insatser inom industrin som bidrar till klimatomställningen i övriga samhället samt åtgärder som bidrar till permanenta negativa utsläpp av växthusgaser.

Industriklivet är sedan 2021 en del av den gröna återstarten för ett klimatsmart samhälle efter covid-19-pandemin och ingår i EU:s Facilitet för återhämtning och resiliens (The Recovery and Resilience Facility, RRF). RRF är ett inslag i Next Generation EU som bland annat ska bidra till ett mer miljövänligt EU, bättre anpassat till nuvarande och kommande utmaningar.

10 Om du har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi har dock begränsade möjligheter att kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer.

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd.

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i [Mina Sidor](#). Anvisningar för hur du går tillväga finns i [Manual för forsknings-ansökningar via Mina sidor](#).

Vid frågor om utlysningens innehåll, kontakta Energimyndigheten via mejl på
industriklivet@energimyndigheten.se

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta
registrator@energimyndigheten.se

Telefon: 016–544 20 00

Bilaga 1 Regler för olika typer av stöd

Innehåll	2
1 De vanligaste typerna av stöd som ges i den här utlysningen	12
2 Villkor för stöd enligt GBER avsnitt 4	13
3 Villkor för stöd enligt GBER avsnitt 7	18
4 Stöd av mindre betydelse	20
5 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten..	21
6 Stöd till internationella aktörer	21

Stöd inom Industriklivet kan lämnas till åtgärder som anges i kapitel I och i artiklarna 17, 18, 22, 24, 25, 25c-29, 36, 36b, 38, 41, 47-49, 56, 56b och 56c i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014² (GBER). Stöd kan även lämnas till projekt enligt kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831³ ("de minimis") eller i enlighet med Europeiska kommissionens beslut om godkännande av stöd enligt artikel 107.2 och 107.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

De vanligaste stöden inom Industriklivet är enligt GBER:

- **Avsnitt 4, stöd till forskning, utveckling och innovation**
 - artikel 25, exempelvis pilot- och demonstrationsprojekt (experimentell utveckling) samt genomförbarhetsstudier inför pilot- och demonstrationsprojekt
- **Avsnitt 7, stöd till miljöskydd, exempelvis**
 - artikel 36 avser investeringsstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen
 - artikel 47 avser investeringsstöd till resurseffektivitet och till att stödja övergången till en cirkulär ekonomi
 - artikel 49 avser stöd till studier och konsulttjänster som har ett direkt samband med en eventuell framtida investering, så kallade miljöstudier

Nedan beskrivs några generella punkter samt hänvisas till artiklar i förordningarna ovan där mer detaljerade beskrivningar finns. Observera att denna bilaga inte är heltäckande och inte heller tar upp alla artiklar som är möjliga för stöd inom Industriklivet. Urvalet har gjorts utifrån vanligt förekommande frågor och de artiklar som i dagsläget är mest aktuella.

² [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#) av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

³ [Kommissionens förordning \(EU\) nr 2023/2831](#) av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

1 De vanligaste typerna av stöd som ges i den här utlysningen

I denna utlysning inom Industriklivet kan stöd ges till projekt som avser till exempel:

- Förstudier
 - Genomförbarhetsstudie inför pilot-/demonstrationsprojekt (artikel 25),
 - Studie inför investering i kommersiell anläggning (artikel 49)
- Pilot-/demonstrationsprojekt, artikel 25
 - Experimentell utveckling
- Investering i kommersiella anläggningar (exempelvis artikel 36–38, 41 och 47)

Hur stort stöd ett företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Den maximala stödnivån som en projektpart kan få beror på vilken kategori (exempelvis förstudie, pilot- och demonstrationsprojekt eller investering) som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i ett projekt kan motsvara flera olika kategorier.

De maximalt tillåtna stödnivåerna som en projektpart kan få framgår av Tabell 2 samt av de olika artiklarna i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER). Ta gärna kontakt med oss på industriklivet@energimyndigheten.se om ni har frågor om vilken kategori ert projekt tillhör och aktuella stödnivåer.

Definitioner av de vanligast förekommande kategorierna inom Industriklivet

Genomförbarhetsstudier⁴

Genomförbarhetsstudier definieras som utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.

Experimentell utveckling⁵

Experimentell utveckling definieras som att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer

⁴ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 2 punkt 87

⁵ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 2 punkt 86

eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Studier och konsulttjänster som har ett direkt samband med en eventuell framtida investering (tidigare så kallade miljöstudier)

Ni kan få stöd för kostnader för de studier eller konsulttjänster som har ett direkt samband med investeringar för miljöskydd enligt artikel 49 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Med investeringar för miljöskydd avses investeringar som beskrivs i avsnitt 7 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och där investeringen uppfyller Industriklivets syfte.

Investering

Ni kan få stöd för kostnader i samband med investeringar i kommersiella anläggningar för att höja nivån på miljöskyddet enligt nedanstående artiklar i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- Artikel 36, Investeringsstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen
- Artikel 36b, Investeringsstöd till förvärv av rena fordon eller utsläppsfria fordon och för efterhandsanpassning av fordon
- Artikel 38, Investeringsstöd till andra energieffektivitetsåtgärder än i byggnader
- Artikel 41, Investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor, av förnybar vätgas och av högeffektiv kraftvärme
- Artikel 47, Investeringsstöd till resurseffektivitet och till att stödja övergången till en cirkulär ekonomi
- Artikel 48, Investeringsstöd för energinfrastruktur
- Artikel 56, Investeringsstöd till lokal infrastruktur
- Artikel 56b, Stöd till kusthamnar
- Artikel 56c, Stöd till inlandshamnar

2 Villkor för stöd enligt GBER avsnitt 4

Nedan ges en översiktlig beskrivning av villkor för stöd genom GBER avsnitt 4 artikel 25 om stöd till forskning, utveckling och innovation. För en fullständig beskrivning se kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

2.1 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt enligt GBER artikel 25

Hur stort stöd ett företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I de flesta fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 4 § förordningen (2017:1319) om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som ni söker stöd för utgör **forskning eller utveckling enligt artikel 25** i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsrättsliga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i kategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken kategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika kategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER). Under rubrik 1 ovan beskrivs de olika kategorierna. Av Tabell 2 framgår de maximala stödnivåerna.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste hänsyn tas till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om projektparten är ett litet eller medelstort företag kan stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER). Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*⁶. Vid bedömning av ett företags storlek måste hänsyn tas till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se Tabell 1. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

⁶ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida [Användarhandledning om definitionen av SMF-företag - Publications Office of the EU](#)

Tabell 1. Definition av företagens storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Litet företag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstort företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stort företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företags relation till andra företag påverkar bedömningen av företags storlek. Av betydelse är främst företags ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företags storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 2. Översikt maximala stödnivåer

Kategori	Litet företag	Medelstort företag	Stort företag	Tröskelvärde för notifiering*
Genomförbarhetsstudie ⁷	70 %	60 %	50 %	8,25 MEUR
Experimentell utveckling ⁸	45 %	35 %	25 %	25 MEUR

*) Anmälan till och godkännande från EU-kommissionen krävs för projekt där stödet till respektive projektpart överstiger dessa nivåer.

Icke-ekonomisk verksamhet, till exempel universitet och forskningsinstitut, har möjlighet till 100 % stöd oavsett projektkategori.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra

⁷ Enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 25

⁸ Enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 25

sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av projektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigande kostnaderna.

2.2 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet.

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande aktörer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning.

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet 2.1 *Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt enligt GBER artikel 25* ovan.

3 Villkor för stöd enligt GBER avsnitt 7

Nedan ges en översiktlig beskrivning av villkor för stöd genom kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER) avsnitt 7 om stöd till miljöskydd. Varje artikel har unika villkor varför det är viktigt att läsa på om förutsättningarna för det stöd ni avser att söka.

3.1 Stöd till företag för projekt enligt GBER avsnitt 7

Hur stort stöd ett företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I de flesta fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna.

Stöd för projekt lämnas till företag enligt 4 § förordningen (2017:1319) om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i tillämplig artikel i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Vilka kostnader som utgör de stödberättigande kostnaderna för ett **projekt enligt avsnitt 7** framgår av respektive artikel i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

Indirekta kostnader är, för stöd enligt avsnitt 7 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER), **inte** en stödberättigande kostnad.

Projektaktiviteterna delas in i kategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken kategori (som exempelvis förstudier, pilot- och demonstrationsprojekt eller investering) som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika kategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för ett projekt framgår av respektive artikel i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER). Under rubrik 1 ovan beskrivs de olika kategorierna. Av Tabell 4 framgår de maximala stödnivåerna.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste hänsyn tas till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för ett projekt beror också på företagets storlek. Om projektparten är ett litet eller medelstort företag kan stödnivån i vissa fall höjas med 20 respektive 10 procentenheter, se respektive artikel i avsnitt 7 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*⁹. Vid bedömning av ett företags storlek måste hänsyn tas till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se Tabell 3. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

Tabell 3. Definition av företagets storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Litet företag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstort företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stort företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER) samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för projekt enligt avsnitt 7.

⁹ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida [Användarhandledning om definitionen av SMF-företag - Publications Office of the EU](#)

Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer

Typ av projekt	Litet företag	Medelstort företag	Stort företag	Tröskelvärde för notifiering*
Studier inför investering ¹⁰	70 %	60 %	50 %	30 MEUR
Investering ¹¹	**	**	**	**

*) Anmälan till och godkännande från EU-kommissionen krävs för projekt där stödet till respektive projektpart överstiger dessa nivåer.

**) Stödnivåer och tröskelvärde varier beroende på vilken artikel i GBER som avses.

Stöd till högsolor, universitet och forskningsinstitut ges enligt samma förutsättningar som för ett företag för stöd till projekt genom avsnitt 7.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Tillägg till stödnivåerna, t.ex. för små och medelstora företag eller investeringar i utpekade stödområden kan vara möjligt, se vad som gäller i respektive artikel i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

4 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (så kallat de minimis-stöd) enligt 3 § andra punkten i förordningen (2017:1319). För att stöd av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver företaget uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831.

Stöd av mindre betydelse kan som huvudregel lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 300 000 euro under en period av tre beskattningsår, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om företaget ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse kan inte lämnas till företag som är verksamma inom fiske- och vattenbrukssektorn, och inte heller till företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ett företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under de tre senaste beskattningsåren räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där

¹⁰ Enligt GBER artikel 49, studier och konsulttjänster som har ett direkt samband med en eventuell framtida investering

¹¹ Enligt GBER artikel 36, 36b, 38, 41, 47, 48, 56, 56b och 56c

företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste beskattningsåren.

5 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för en annan aktörs egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

5.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåerna eller beloppen som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.¹² Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).¹³

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en projektpart har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

6 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge medel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

¹² Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹³ 8 Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå Industriklivets syfte.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. För aktuella allmänna villkor se [allmanna-villkor-for-stod_forskning-innovation-affarsutveckling.pdf](#)